

[Hans Rasmussen.]

moderne samfund selvfølgelig ikke være en ligegyldig ting.

Vi har under de forskellige behandlinger af sagen peget på, at vi savnede en vis fasthed i de lovforslag, det radikale venstre har fremsat for at fremme en sådan lovgivning, idet vi ikke tror, at et nedsat udbyttedelingsnævn vil kunne rejse interessen i erhvervslivet i et sådant omfang, at der kunne opnås positive resultater, som virkelig var virkningsfulde. Interessen for et sådant supplerende system som det, det radikale venstre har fremsat forslag om, er sikkert ikke særlig stor inden for Dansk Arbejdsgiverforenings officielle rammer, og vi er jo også blevet kendt med nogle tilfælde, hvor man har frarådet medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening i det hele taget at gå ind på sådanne udbyttedelingssystemer.

I denne forbindelse var det måske nok værd at fremhæve og nævne, at man for aktieselskabet Nakskov Skibsværft om ikke har indgået en ordning, der hviler på alt for faste rammer set ud fra udbyttedelingsprincippet, så dog har indført en ordning om, at der ydes hver arbejder et beløb for hver arbejdstime, et skib gøres hurtigere færdigt end efter forudgående kalkulationer, og vi imødeser såvel blandt arbejdsgivere som blandt arbejdere med stor interesse, hvordan den ordning på lidt længere sigt vil forløbe.

Selv om man således ikke kan fastslå, at udbyttedelingssystemet er inde i en rivende udvikling, er der dog visse tegn, som tyder på, at man bringer tilsvarende systemer i anvendelse på forskellige virksomheder, og derfor er det min opfattelse, at vi ikke hos arbejdsmarkedets organisationer ud fra en gammel stillingtagen skal afvise tankegangen som en fremgangsmåde, der er helt uanvendelig i det moderne arbejdsliv.

Arbejdsmarkedets organisationer bør for deres del være medvirkende til at give medarbejderne så gunstige vilkår, som det overhovedet er muligt, og kan vi fremme et initiativ og arbejdsglæden ved at slå ind på nye fremgangsmåder, er det mere væsentligt, end det er at fastholde gamle systemer, som i den moderne tid i stigende grad har vist sig at være behæftet med mangler. At en sådan indstilling også er

fuldt til stede blandt de organisationer, der står tilsluttet De samvirkende Fagforbund, fremgår af en udtalelse, der blev vedtaget på et repræsentantskabsmøde inden for De samvirkende Fagforbund for nogle år siden, og hvori det hedder — jeg beder om formandens tilladelse til et kort citat —:

„Repræsentantskabet udtaler sin tilslutning til, at der på det danske arbejdsmarked i høj grad sættes ind for en større produktion ved en effektivisering af vort produktionsapparat og ved investeringer for en bedre produktionsteknik og nye produktionsgrene; men vi udtaler tillige, at det må være en forudsætning, at de herved skabte resultater giver sig udtryk i en bedre levestandard og en social højelse af den arbejdende befolkning.“

Som man vil se, går arbejderne bestræbelser ud på at bringe os frem til et større samlet produktionsresultat, og der kan altså ikke være nogen tvivl om, hvilken vej vi vil ud. Arbejderne har en væsentlig interesse i produktivitetsspørgsmålene, hvilket jo bl. a. også er kommet til udtryk i den aftale om samarbejdsudvalg, der i 1947 blev oprettet mellem de to hovedorganisationer.

Formanden: Jeg henstiller, at samtaler i salen føres mere sagte.

Hans Rasmussen: En udbyttedeling kan jo praktiseres på mange måder, og jeg forstår meget godt, at de indtjeningsmæssige betragtninger ud fra et lønarbejdersynspunkt er noget meget væsentligt. Men det er lige så rigtigt, at ordningen også skulle fremme et bedre samværforhold og dermed give jordbund for, at den menneskelige faktor kan træde frem som noget mere væsentligt i hele produktionsprocessen, således at virksomhedernes ledelse ikke blot tænker i økonomi, teknik og produktivitet, men også tager i betragtning, at det levende menneske faktisk i denne proces må spille den allerstørste rolle.

Personlig har jeg imidlertid den opfattelse, at udbyttedelingssystemer og oprettelse af sociale fonde, der sker ad frivillighedens vej, vil blive meget stærkt begrænset, og vi kan vel kun regne med, at det bliver særlig fremsynede og socialt indstillede arbejdsgivere